

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztését felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőseleg Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Két beszéd.

Debreczen, december 1.

Kaas Ivor báró vagy hat cikkben kommentálta Apponyi gróf beszédét a rendelkezésre álló lapokban. Es ezek a kommentárok, úgy látszik, nem merítették ki a témát, mert segítségére siet a nemes bárónak egyik szélsőbali kollegája, Bartha Miklós.

Ha az ellenzéki zszurnalisztika szellemeskedésének nivójára akarnánk leszállni, ez a tény pompás alkalmat nyújtana, hogy Apponyi beszédével úgy foglalkozzunk, mint a mely ily sok támogatásra szorul. De a kicsinylés, a személyeskedés és a keserűség fegyvereit átengedjük újságíró ellenfeleinknek. Mi csak az igazság egyszerű fegyverével küzdünk s nem a szenvedélyekre, nem a fantáziára s az elfogultságra, hanem a józan értelemre, az okos belátásra appellálunk.

Bartha Miklós abban találja az Apponyi beszédének monumentális voltát, hogy az harmadfél óráig tartott. S szembeállítja vele Bánffy ötperces beszédét. Apponyi két évtized rekriminációit panaszolta el, Bánffy pedig csak annyit mondott, hogy jó lenne a Ház üléseit hat-nyolc órára meghosszabbítani.

Hát igaz, van e két beszéd közt óriási különbség. Ha a Bartha Miklós stílusát szeretnők, azt kellene mondanunk, hogy egy világ áll közöttük s e két beszéd mér

tékének nincs kulcsa. Mert a harmadfél-órás beszéd egy huszesztendős meddő politikai életnek epitáfiuma volt, öndicsőítésben felhigitott epéje egy kétségbeesett politikusnak, a kit a saját beteges látóképesége s barátainak szuggeráló hatalma arra ösztönzött, hogy ingoványos talajon lidérczeket kergessen. Az a harmadfél órás beszéd mi egyéb, mint kinkeserves Kálvária?! Végigjárta Apponyi újra az egész utat, a melyet husz év óta megtett, szemével a lidércfényt köveve, lábával pedig újra meg újra belesüppedvén a této-vázás lápjába.

S a Bánffy ötperces beszéde adta meg ehhez a Kálváriához a legegyszerűbb kommentárt. Mig Apponyi egész politikája a levegőben lógó köd, melyből fantáziája tetszés szerinti alakokat formál, a Bánffy politikája a konkrét cselekvés, a gyakorlati politika. Apponyi a mai válságos helyzetben a multat kesergi, Bánffy egyszerű és praktikus eszközt ajánl a helyzet javítására. A nemzetnek az a vezére, a kit kisded csapata már husz év óta próbál pajzsra emelni, Jeremiás siralmaival szólítj. hadba az országot; a nemzet igazi vezére pedig azt mondja, hogy tessék dolgozni. Apponyi harmadfélórás beszédének csak egyetlen konkrét tárgya volt, az a határozati javaslat, hogy a kiegyezés tárgyalassék rögtön. S Bánffy öt perc alatt megadta erre a konkrét választ: tessék több időt áldozni s akkor rögtön kielégít-

heti A ponyi az ő vágyait. Csodálatosképen erre a konkrét ajánlatra nem volt replikája Apponyinak.

Ime egy ellentét a két beszéd közt; az az óriási úr választja el egymástól, mely a szó és a tett között van.

Nem a mi hibánk, ha Bartha Miklós szemé sáznak nézi a pillét s nem a Bánffy hibája, hogy közönséges hernyónak nézi a selyemhernyót. Mert a valóságban erre redukálódik a Bartha Miklós hasonlata a sas és hernyó mérközéséről. Egy pille szálldogált harmadfél órán át a Sándor-utcai Ház üvegteteje alatt s fitogtatta a napfényben csillogó szárnyait. — Gyönyörködhetek ebben a látványban a gyermeked kedélyek, de s tapasztaltak tudják, hogy pillészárnyakkal nem lehet terheket emelni s az aranyos zománcz a legcsekélyebb érintésre lekopik. S akkor igazán nem marad egyéb belőle a közönséges hernyónál.

Ellenben a selyemhernyó nem csillog és nem röpköd, hanem begubózza magát öt perces beszédekbe, a melyekből a cselekedetek értékes selyemszállait bo csátja ki.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten.

Thun gróf osztrák miniszterelnök Forstner-Billau lovag miniszteri titkár kíséretében Budapestre érkezett és az Angol királyúó fogadóba szállt. Délelőtt fél tizenegy órakor az osztrák miniszterelnök a magyar miniszterelnökség-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

LÁTTALAK ÉN MÁR...

Láttalak én már valaha régen,
Hallottam a hangod tavaszi dalban,
Dajkamesében.
Azt se tudtam élsz-e?
Csak a szívem sejtet, mint valami álmot...
Tavaszi volt köröttem,
A nagy végtelenbe' ragyogott az ég is,
S elgondoltam százszor: Fogsz-e te szeretni?
De azért a szívem megszeretett mégis.

Százezer virág nyílt, mind egy halomba'
Színe fölverte lelkem' a pompa,
Az élet csupa szín, fény, ragyogás,
A csalogány dala oly édes, csodás,
Boldog dalától visszhangzik a berök...
Csak én voltam bus,
Mert dalban, mesében téged kerestelek.

És mig szívem álmát kereste,
Én rád találtam, nem is oly messze,
Én rád találtam, nem is oly régen,
Kisütött a nap újra az égén
S most ragyogjon újra... soha szebben...
A te mosolygó két szemedben,
Szigeti Vilmos.

Magduska.

Sárgás-szürke fátyol borul a nap fenyés sugárkévéje elé. Olyan poros, olyan nyomasztó a levegő; még a reggeli azurkékségben is ott vibrál, ott lebeg valami az éjszakai ködből.

S amint a nap delelőhöz közeleg, vékony felhőréteg vonul fel észrevétlenül, fehér fátyolként. aztán nincs napsugár, csak a melegségét éreztük, amit láthatatlanul áttör a vékony párarétegen.

Valami régi mogyoróbokor van a kertünkben.

Egyedüli kedvencem a dus lombu, terebélyes, hatalmas fák között. Ilyentáiban már poros, ószezszugorodott minden levele, de piros, mosolygó minden szem gyümölcs, mintha minden — életerejét ideköleszözte volna.

Csak egy jókorka fuvalom s zörög hullnak alá az érett szemek a kiégett fű, száraz falevél-törmelék közé.

Eljárom mindennap hozzá, el-elnézegetem s eisütkezem zörgő levelei alatt — Ugy szeretem ezt a szomorú, ősz felé hajló időt.

Pedig érzem, hogy fáj a szívem körül valami s homályos érzés — félelem és ag-

gódásféle — lopózik át rajta. Talán az elmulásnak, a visszahozhatlan idő emlékének a jövő reménytelen gyhanguságának érzete az.

Vagy talán a te vissza-visszatérő emléked mindezt, Magduska?

Gyöngének, tehetetlennek érzem magam, mintha akarattal elkerültem volna célotomat, mintha megloptam, megrontottam, sem mivé tettem volna életemet.

A mogyorólevél száraz zörgése, az elkésett fecske madár szomorú, hívogató jhangja eszembe is juttat valamit, ami nagyon régen volt.

Ugy érzem, hogy ez fáj nekem a szomorú őszi időben.

... Megismertem, úgy találtam, hogy nem hozzám való és szakítottam Irénnel. — Tudtad te azt előre Maduska.

Nagyon kaczer, nagyon hiu volt mindig csak hogy én vak voltam s lenyügözött engem is villogó pillantásaival, — az őszinteséget oly jól szinlelő mézédés szavaival. — Te ismersz jól s tudod, — hogy igazat mondok:

Ha tudtam volna előbb, hogy engem is csak úgy tart édes szóval, mint a többieket, rég kitéptem volna szívem minden emléket.

ben Bánffy báró miniszterelnökkel és Lukács László pénzügyminiszterrel értekezett. A megbeszélés tárgya több, a költségvetés össze függő kérdés volt. A miniszterek tanácskozására délután háromnegyed egy óráig tartott. Az országgyűlésnek más tagja eruttal nem érkezett Budapésre. Thun gróf a déli gyorsvonattal visszatért Bécsbe.

Crispi az anarkistákról Crispi, a volt olasz miniszterelnök egy londoni újságban cikket közöl az antianarchista kongresszusról s azt írja a többi közt, hogy a pápa Párisban hasztalanul erőlködött, hogy a kongresszust ne Rómában, hanem valamely más városban hívják össze Crispi nem vár sokat a kongresszustól, legföljebb azt, hogy nemzetközi egyezség fog létrejönni, mely szerint az anarkistákat nem politikai, hanem közönséges bűntetteknek tekintik, a kiket az egyes államok kötelességek kiszolgáltatni.

Országgyűlés.

— nov. 30.

Szavazatokkal kezdődött az ülés. Szalay Károly indítványát támogatják 24-en, ellene voltak 170-en így 146 szóval bukott a negyvennyolcasok akciója.

— Következik az elnöki előterjesztés feletti szavazás, — jelenti Szilágyi Dezső.

Most feláll Polónyi Géza.

— Csak a kérdés fellejtéséhez szólhat; figyelmezteti az elnök.

— Akkor ahhoz — igéri Polónyi — és csakugyan erről nem szolt egy szót se. Kijelenti, hogy joga volna a házszabályvitát kezdeni, miután az elnöki proposíciót előbb tárgyalni kellett volna és hogy ezt nem teszi, kizárólag az elnök iránt érzett tiszteletének eredménye.

Ebből a felszólalásból kiviláglott, hogy a negyvennyolcasok maguk sem óhajljak elnyújtani ezt a kényes ügyet és Polónyi fáradozása eredménytelen maradt.

Név szerinti szavazás holnapra halasztását se kérték.

— Kezdi az I betű!

— Igazság! Isten éltesse! — kiálják jobbról.

— A második felkiáltás a királynak is szolt, az elnöknek is.

De sok idő kellett, míg erre rájöttem s te addig szenvedtél, a reménytelenség kínolta szivedet, mert állhatatosan, nagyon szeretettel engem.

De végre mégis eljött az idő. Felszabadultam, felszabadítottam magam a levlázó, szégyenítő rabságból.

Él elmentem egy kis faluba, a hol poros ösezsugorodott levelű mogyoróbokrok közt rejtőzött a ti házatok, rejtőztél te bánatoddal, szived szenvedéseivel.

... Ott találtam Solthy Gézát.

Bűnös, nagyon bűnös voltam én is, hogy annyi hosszú időn át észre sem vettem, — nem akartam észrevenni szenvedésedet gyöngéd szeretetet, jóságodat, de hibás voltál te is, Magduska boldogságunk elvesztésében.

Bűnbánattal, lesütött szemmel, aggódva közeltem hozzád, mint bocsánatot esdő bűnös — s haraggal, bűnös daczczal a szivemben kellett távoznom tőled, mert te úgy akartad.

Nem, mégsem! Nem akarhattad úgy, hiszen nem fért volna az össze jóságos sziveddel.

Csak meg akartad mutatni, hogy neked is van önérzeted, hogy te lelkedbe is jutott még valami az ember bűnös büszkeségből.

Még egy névszerinti szavazás élvezhetett a Ház.

Egy pár derűs momentum azonban becsillant az unalomban: Hoch János nem hiába az obstrukcionistaik jegyzője úgy olvasott minden nevet, hogy annyi idő alatt egy beszédet is elmondhatott volna. Szolt ilyenformán:

— Sze me re at ti-la!

Igen! — Jött hasonló módon a válasza.

Egy nemzetipárti honatya épen a karzaton udvarolt mikor, — mikor őt szólította a jegyző.

H o c k kétszer is hívta elvtársát, a ki onnan integetett le a gallériáról, hogy — innen nem lehet megszavazni, mert különben „kiürítik” az embert.

Déli fél egykor jelenji az elnök, hogy a képviselőház 150 szótöbbséggel fogadta el a következő előterjesztését:

Mélyen áthatva koronás királyunk iránti hódolat és ragaszkodás érzelmeiből, mondja ki a Ház, hogy f. év december 2. az e napon tartandó egyházi istentiszteletre tekintettel ülést nem tart; egyszersmind jejezze ki a Ház jegyzőkönyvileg bensőleg átérzett örömet és hódolatteljes szerencsekívánatait arra vonatkozólag, hogy a nemzet felett örökös isteni gondviselés kegyelme ő Felsége boldogító uralkodását hosszú időre kitérjesztette.

— Éljen a király! dörög viharosan a jobboldal.

— Éljen a haza! — kiálta Madarász József.

A jobboldali óváció szárnyaira vevszte ezt a felkiáltást is és most már együtt zug a kiáltás.

— Éljen a király! Éljen a haza!

Az indemnítási vita első szónoka Reitter János nemzeti parti volt.

Egy pikáns momentuma azonban mégis volt a nemzeti párti honatya szónoklatának.

A jó embernek nagyon fájt a Pulszky Ágost beszéde és malóciózus hangsúlyozással mondogta:

— Jobb lett volna ezt a beszédet is az el n e m m o n d o t t beszédek sorába iktatni.

Viharos derűtség hangzott fel erre a

... Ott szökdeltél, ott pajkoskodtál a mogyoróbokrok rejtelmes sűrűjében. Fel fel villant a zöld levelek között blouzod hófehér sége: magad meg eltüntél.

Édes vágygyal néztünk utánad, egyforma boldog reménnyel, egyforma mély szeretettel.

Egyszerre aztán előugrottál, mint pajkos, kecses gazella s — mogyorózápor hullott a Solthy Géza kalapjára, orrára, kis fekete bajuszára.

Csengő nevetésed felverte a szomorú tájat, a boldogság mosolya jelent meg a Solthy arozán, csak én állottam hidegen, a féltékeny ség vad gyűlöletével szivemben.

Csak egy kicsi, egyetlenegy mogyoró szem esett volna reám is, bizony masként fordult volna életünk sorja.

Nem esett,

Nem volt egy mosolyod, nem egy gyöngéd szavad számomra.

Összetört reménnyel hagytam oda házatokat.

Pedig éreztem, tudtam, hogy szeretsz, hogy az egész csak képmutatás volt, de a büszkeség felköltötte bennem a dacz ördögét.

Teltek az évek

Elfelejtettek. — Visszatértem régi démonomhoz, eleinte csak azért, hogy —

mondásra, a minék az volt a magyarázta, — hogy a szónok azomszédja Károlyi István gróf volt. — a ki idáig a legnagyobb odaadással hallgatta az ő elvtársát. — Már pedig az el nem mondott beszédek idáig tudvalevőleg a nemes gróf ur privilégiumát képezték.

Sághy a pécsi borhamisítások dolgában interpellált, mire Darányi Ignác földmívelési miniszter azonnal válaszolt.

Ismertette az Enge-czég ügyének minden fázisát, elmondotta a kormány intézkedéseit, a melyeket az egész Ház általános helyesléssel fogadott.

Az interpelláció a földmívelügyi és a belügyminiszterhez volt intézve. Sághy Gyula csak a földmívelésügyi miniszter választát volt hajlandó tudomásul venni, szólásra kelt tehát Perczel Dezső belügyminiszter és a magar részéről is olyan felvilágosításokkal szolgált, hogy a Ház ezt a választ is helyeslő tudomásul vette.

A király magyar nevelője.

A holnapi 50 éves jubileum alkalmából nem lesz érdektelen, midőn bemutatjuk a mi jó királyunk régi magyar nevelőjét Kiss Pált, ki nagyváradi kanonok volt. Az ő jegyzeteiből az érdekes multból közöljük a következőket:

1833.

»Nekem az a kívánságom és igyekezetem, hogy a császári udvarba jöhessenek és ott a felség unokáját, a reménylendő korona örökösét — nevelésem alá nyerjem!»

1835.

»Kedves Asszonyanyám! Én már meg vagyok hiva az udvarhoz: októberben kezdem el a Károly főherceg fiának a tanítását!»

1836.

»Én már az Albert és Károly főhercegeket tanítom és igen nagy vigasztalásom telik bennük.

rajtad boszut álljak, mert tudtam, hogy ez nagyon, de nagyon fáj neked.

Azutőn elsülyedtem újra a sötét szemek örvényébe, elvesztettem férfi erényemet, gyámoltajan, tétetetlen lettem újra, mint éveket azelőtt.

Miért kellett ennek így történni? Miért nem siették megmentésemre, hiszen a sors megadta az alkalmat erre egy percz röpké elfutó idejében?

Elmondjam e neked, mi történt azután velem.

Minék? érted te a szived sugallatából a nélkül, hogy látnál, a nélkül, hogy hallanál rólam.

A mint én is érzem, hogy te boldogtalan vagy, a szived mélyébe rejtett fájdalommal gondolsz ilyentálybau, a bajdani korá ősi délutánra...

... Esős, hűvös fuvalom jár át a hervadó lombok közt.

— Megzörren a bokor s lassu zöröjel hull alá egy-egy piros mogyorószem... Rád gondoltam! Gondolj reám!

Thury László.

1837.

»Hogy miben áll dolgom a kanonokságra nézve? Azt felelhetem, hogy a legnagyobb bosszuságomra, hallgatásból. Még most sem érkezett ide Bécsbe. A Consiliumtól igen jól ment átal s oly értelemben ajánlottak ő felségénél, hogy mivel az én kezemből van az egész Nemzetnek jövő legdrágább kincse; s mivel a nemzet a korona-örökös mellett való munkám által várja egykori legszebb jövőjét, engem tökéletesen méltónak itél a nagyváradi kanonokságra!

1841.

»Az olaszországi főherczegek itt időznek. Nekem nem jól szolgál egészségem, csuszban szenvedek, úgy, hogy a felséges udvarnál sem jelenhettem meg ebédre, melyre minden pénteken hivatalos vagyok. Reményem azonban, hogy a holnapi napot a felséges udvarnál fogom tölteni, mert minden szombat este meg kell jelennem a felséges asszony szobáiban, hová az estét tölteni az uralkodóháznak egyéb fenséges tagjai is összegyűlnek!«

1843.

»Az ifju főherczegek szept 10-én indultak innen Ischlból Stájerországon átal Magyarországra; én csináltam erre egy utazási tervet vagy plánomot, mely szerint a főherczegek főnevelőjükkal, gróf Bombelles ő extellentájával Keszthelyre, Keszthelyről Sümegre — Sümegen meghálnak. Innen Jánosházán, Sárvár, Kőszeg, Sopron, Kis-Martonon hazatérnek Bécsbe. Én már akkor régen otthon leszek. Ezt azért kívánom tudtára adni kedves Asszonyanyám, hogy házuk és házuk körül minden a legnagyobb tisztaságban s rendben legyen, mert szegény házukat is meglátogatják: ami hiányzik, meg kell csináltatni, hogy semmi rongyos ne legyen!«

Mások elbeszélése után tudjuk, hogy e látogatás meg is történt. — A kis főherczegek a házuknál lévő, akkori régi divatu só-örölt különösen megbámulták, ugyisint a kukorica-liszt is felkeltette figyelmüket és csudálkoztak azon, hogy ilyet eszik a szegény ember Kóstolól pogácsát kellett a főherczegeknek sütni a kukoricazsírban.)

1845.

»Hugaimnak mulatság kedvéért megírom, hogy pár napok előtt a császári udvarnál színjáték adatott elő, melyen az én három főherczegem is fellépett és gyönyörűen játszottak. Jelen volt az udvar, a császár, császárné, Zsófia főherczegasszony, a szakszóniai királyné stb. s végre Kiss Pál uram! Játék után fagyaltot ettünk. Bezzeg láthattak volna hugaim sok érdekességet, ha egy kis ablakon benézhetek volna!«

1847. január 15.

»A Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjának választott. Ezen megtiszteltetés igen szép, mert csak öten vagyunk a magyarországi papság közt. A herczegprimás, az egri érsek, a csanádi püspök, Szalai veszprémi kanonok és Kiss Pál uram!«

1847. október 22.

»Hallja csak, kedves Asszonyanyám és

adjon hálát az Istennek! István főherczeg, ki most novemberben palatinussá választatik, október 10-én kívánta tartani főispáni beiktatását Pesten. Egy főherczeg akármás alacsonyabb sorsu férfi ily fényes hivatalba be nem iktathatna, azért a felség az én tanítványomat, Ferencz ifju főherczeget nevezte ki királyi Comissariusnak, hogy az vezesse be Istvánt a fényes hivatalba Pesten. Azért volt nekem dolgom ezen beszédek betanításával, melyeket az ifju főherczegnek kellett tartani Pesten István főherczeghez, a pestvármegyei rendekhez és egyéb tisztelendő deputációkhoz. Átláttam én ezt előre, hogy legdicsebb jövője az ifju főherczegnek attól függ, hogy miképen fog fellépni először a »magyar nemzet« előtt. Fellépett tehát az ifju, még csak 18-ik esztendőjében levő főherczeg Pesten a nemzet előtt oly dicsőséggel, melyet toll le nem írhat. A magyarok egészen magukon kívül voltak örömlükben, egészen elragadtattak. Mindnyájan azt vallották, hogy a magyar nemzetnek már háromszáz éve ilyen gyönyörű nagy napja nem volt. A lelkesedés Budán és Pesten határtalan tiszteletben és hódolatban nyilvánult. Sok levelet kapok azóta Pestről és Budáról, melyekben nekem írják a kimondhatlan örömet és azt, hogy a nemzet e nagy jót csak nekem köszöni. Az uralkodóház is nagy örömben van s nekem különösen megköszönték az ifju főherczegnek felséges szülei fáradozásomat. Ez nekem legfőbb jutalmam!« stb.

Itt vágta ketté a párkák a hazafias pap élete fonálát. E dicsőséges eredmény után, melylyel utoljára szolgált nemzetének, hagyta el lelke porhüvelyét s véget érték a sümegi örömnapiak! Október utolsó napjain lovas staféta hozta a lesújtó hírt, hogy Kiss Pál teázás közben fordult le székéről és tüdőszélhűdés következtében kimult. — Nagy pompával temették el. Bécsben a St. Marxi-temetőben fekszik a napnyugatnak fekvő oldaltól számlálva a 13-ik sorban 961. szám alatt. Sirirata a homokkőből faragott síkő veres márvány tábláján ez:

Főtisztelendő nemeskéri Kiss Pálnak, a Boldogságos Szűz Mária királyhelyi apátjának, nagyváradi valóságos kanonoknak, Fenséges Ferencz József, Ferdinand Miksa és Károly Lajos főherczegeknek tudós irodalmi nevelőjének, ki fényes erkölcsével senkinek sem állt utána, gyászoló fitestvére emelte az 1847-ik évben.

Reminiscentiák.

(A jubileumi ünnepségekről.)

Szép volt minden, várakozáson felül sikerült minden, a vendégek el voltak ragadtatva a kiállítás is bámulatosan sikerült. Ez most majd minden ember véleménye a lezajlott jubileumi ünnepségekről.

Hát legyen így! Én sem lebbentem fel fátyolt az esetleges fogyatkozásokról sőt pár kedves reminiscencia elmeséléseivel fokozni akarom a megelégedést.

Prém Józsefről szól először az ének. A gonosz nyelvek ráfogták, — hogy szegény feje igen peches ember, s ha valami nagyobb dologban kezd okvetlenül szerencsétlenség éri.

Elhatározta, hogy le jön debreczeni szí-

nészet száz éves jubileumára. Mi debreczeniek őszintén örültünk, hogy a jeles író le jön hozzánk a miként a többi vendégeket őt is várta az elszállásoló bizottság.

Berobog a pesti vonat a pályaudvarba, éljenzés, zajos ováció fogadja a vendégeket.

A kocsijában megjelenik Prém József alakja. Egy fiatal elszállásoló hozzárohan, bemutatkozik, s vezetni készül kocsijához. Prém tétovázik...

— Kérem már vár a kocsiját a fiatal elszállásoló.

— Mennék feleli Prém, de nem találok a czilinder skatulyámat czilinder nélkül pedig nem érzem jól magam.

— Hát hol van?

— Azt bizony elvitte egy másik vonat még Püspökladányból Kolozsvárra!

— Már most mit csináljunk, kérde az elszállásoló?

— Sürgönyözzünk Kolozsvárra!

— De nem lesz itt a kellő időben.

— Akkor... akkor czilinder nélkül jubilálunk.

* * *

Ujházy Ede a mester, első este a Falu rosszában Gonosz Pistát játszotta. Tudvalevő, hogy Gonosz Pista egy sonkát lop el, s bedugja a kutyaóba.

Mikor jelenése következik, kezébe ad a kollékes egy kasirozott sonkát.

— Mi ez? kérde mély megütközéssel a mester.

— Sonka.

— Mit'e sonka?

— Kasirozott sonka.

— Na hát vidd el innen, mert a fejedhez vágom. Nekem igazi sonka kell!

Mikor aztán kezébe adták az igazi sonkát, — n a g y rezignációval mondogatta.

— Jézus Mária ez aztán a takarékos színház. Száz év előtt készítette azt a botrányos alaku műsonkát, s most a jubileumi előadáson is mint requisitumot szerepelteti. Szegény öreg műsonka, te megtanítottál engem a takarékosagra.

* * *

Itt volt Sipulusz is.

Sipulusz nem dicsekedhetik azzal, hogy ő debreczeni születésű, mindamellett szeretik a debreczeniek.

Kérdezősködtek is utána sűrűn. Mit csinál, hogy mulat, mond e jó vicceket s különösen arra voltak sokan kíváncsiak, hogy az ünnepségek alatt fejtettek ki valami tevékenységet.

— Hogyne Reggel felkelt s egész estig kalabriózott a Központi kávéház külön helyiségében.

* * *

Sipulusz mondta egy énekszám elhangzása után ezt a megjegyzést:

— Ha én úgy kalabrióznék, mint a hogy ez a színész énekel, már régen kigolyóztak volna az „Otthon“-ból.

* * *

Boránd bácsi már az intendatura óta diszitgeti a debreczeni színpadot. — Annyira hozzá nőtt, hogy el sem tudna lenni nélküle.

Szivesen nyilvánosságra hozzuk hát azt a kedves nyilatkozatot, a mit bizalmas emberej előtt tett:

— Hja mi művészek tudjuk méltányolni a száz éves küzdelmet!

Csak szerencsések vagyunk mi debreczeniek. Őt énekesnővel dicsekedhetünk. Melyik színház büszkélkedhetik ezzel. Egy szerepre két személyesítő is vállalkozik. Hunyady László esküjelenetében be kell jönni Gara Máriának s a szereplésre két primadonna Kopossy Józsa és Thurzó Ilona is felöltöztek. Végre is az ügyesebb szerepelt s ez Kopossy Józsa volt.

Persze a publikum nem is sejti, hogy a kulisszák megett ilyen érdekes epizódok is előfordulnak.

Egy kedves fiatal színésztől kérdezte kol légája, hogy milyen impressziókat merített a jubileumi ünnepélyekből.

— Boros és sörös impressziókat!

— Hogy-hogy?

— A három nap nem voltam józan egy óráig. Inni kellett a multra a jelenre s a jövőre. Én teljesítettem kötelességemet.

(— s —)

NAPI HIREK.

Debreczen, 1898. nov. 30.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— november 30. —

— Hűvös, — Száraz — Ködös. —

András napi hangulatok.

A sáros utcán botorkálva haladtunk. A zenekar elkísért az utca sarkáig s huzta a »Rákóczi indulót. Majd egy bolondos ötlettől megkapatva a mi bohém Andrásunk elhuzatta nekünk, hogy »Isten hozzád édes. Isten hozzád kedves«

Épen bucsuztunk egymástól s mentünk haza. Hullott a köd, sikos volt a sár s hangzott fájón, elhalóan a dal: »Isten hozzád édes« ...

»Édes!« »Isten hozzád kedves« hát melyik is kedves? — melyik is édes? ... A sör a melyiket az este ittam, a bor melyet a vacsorához szolgáltattak, vagy a pezsgő — mit a hideg márványasztalra locsolt kompániánk, nagy gaudium közepette a kávéházban?

A ser az keserű, a vacsora előtti barackpálinka kesernyés, a bor, a vacsora s a vendéglátás isteni, a házi asszony, az aranyos volt. Ő volt az édes. Tehát tündömlő tovább. Ő volt az édes, de melyik volt a kedves? ...

A sűrűn hulló köd közepette neki dütöttek tántorgó lábaim a falnak, ép egy ablak mellett. Gondolkoztam. — Melyik volt a kedves? ki az a kedves?

Az ablakredőnyön keresztül a lámpa egy sugára messze bevilágított a ködös utcába.

Üdén csengő, vidám kacaj ütötte meg füleimet »Nini Nellinek olló alak képződött« hallik ki, — vidám kacaj között. Valószínűleg a Nellike adta rá a feleletet — nem olló az, hanem két keresztet tett kard ... Tehát tiszt az illető mondják a többiek ...

Én pedig kíváncsiságomtól ösztökélve bekandikáltam a redőnyön.

Az asztalon égett a borszesz s felette egy kis kanalat tartott egy szőke hajú, kék

szemű leánya. — s olvasztotta az ólomot. Szeme a messze távolba látszott elmerengni s mintha nagyot fohászodott volna, mielőtt a vízbe zudította a felolvadt ólomot ...

Hangos öröm sikoltás hangzott a szobán keresztül a többiek csufolták.

— Nini, könyv és toll — ez biztosan anyakönyvvezető.

De a komoly szép arcu leány szemében az ihlet ragyogásával csak ennyit mondott az elmélkedésre.

— Igen! A könyv, a toll, az én ideálom. Nem anyakönyv vezető, de poéta.

Ott kívül az ablakon az az elfásult szív mintha megmozdult volna s ajkaim csak ezt suttogták: te áldott, te édes, te kedves.

Az András napi ólomöntés az édes leány-álmok netovábbja. A hideg tányéron szívöktől vezérelve mindég olyan alakot ölt a kihült érz, a minő vágyaiknak legjobban megfelel.

Az édes ábrándok szövődnek aztán tova. egyik moniklit lát s zsenyit álmodik, másik csokrot alkot az ólom csomóból s menyasszonyi koszorút képzel mielőbb homlokára.

A toll-író, a könyv-tudóst avagy egy ábrándos theologust jelent a mint a szív ábrándjai ezt megkívánják.

Nincs hiány kancsóban is, a mi borivó kántort is jelenthet, de lehet helyette tüztöltőt is képzeln.

András nap, az ábrándos szívű lányok várva várt ideje — mikor börtölnek s vőlegényt álmodnak.

... Nagyon átjárt a hideg ott kint, az ablak alatt. — Egy kicsit elszált a mámor, de azért fülemben csengett folyton a fájó válás siráma »Isten hozzád édes Isten hozzád kedves« ...

Haza mentem. — Alvás közben toll volt a kezemben, könyv feküdt előttem az asztalon s egy kedves szőke fejű asszony nézett szemembe. — Álom, Andrásnapi hangulat volt ez. Vajjon valóra válik e valaha?

Molett.

— A közvilágítás ügye a tanácsban. Ma délelőtt 10 órakor gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt teljes tanács ülés volt. Egyedüli tárgyát a tanácsülésnek a közvilágítás nagyfontosságú kérdése képezte. A kérdés előadója Vecsey Imre t. b. főjegyző a következő indítványt terjesztette a tanács ülés elé. Tekintettel arra, hogy oly számítással melylyel a házikezelés előnye a concessio-adással szembe kitüntetve lennének nem birunk, de másoldalról figyelembe veendő az augsburgi légszesz ipar társulat újabb ajánlata is, bizassék meg a tanács hogy a házi kezelésnek, a concessio általi kezelés sel szembe való előnye tétessenek tanulmány tárgyává s annak alapján márczius 1-ig tegyen határozott javaslatot. A tanács a fenti javaslatot elfogadta gróf Degenfeld József főispán azon indítványával hogy utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy minden kötelezettség fentartás nélkül az augsburgi légszesz társulattal a beadvány értelmében tárgyaljon. A házi kezelés kérdésének tanulmányozására és az augsburgi társasággal folytatandó tárgyaláshoz nem tanács tagokat is hívjon meg. A tanács az indítványt elfogadta a módosítással együtt és ez érte-

lemben terjeszti azt a 7-én tartandó közgyűlés elé.

— Megyei számonkérőszék és áll. választmány ülése. Hajdúvármegye állandó választmánya e hó 9-én a megyei számonkérőszék 10 óra 9 órakor a megyeház nagytermében gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt ülést tart. Az előkészületek már folyamatban vannak mind a két gyűlésre.

— Hajdumegye közgyűlése. Hajdúvármegye gróf Degenfeld József elnöklete alatt Deczember hó 15-én közgyűlést tart. A közgyűlés egyik tárgyát Csongrád megyei obstrukció ellenes átirata képezi.

— Az Emke gyűlése. Az Emke debreczeni fiókja, gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt ma d. u. 3 órakor az elnök szagán tanácstermében igazgatói ülést tart.

— Választások H. Nánáson. Rásó Gyula kir. tanácsos Hajdumegye alispánja tegnap este H-Nánásra utazott, hogy ott ma egy városi alkaptányi és még egy pár idő közben megüresedet városi hivatali állást a városi közgyűlésén betöltsön.

— Régi történetek. Igen, a Kornéli története régi és szomorú, de még mindig új marad, Szép volt fiatal volt s árva. Tavasz volt keblében. s szerelem szép virága fakadt meg szívében. Ifju vére forni kezdett s nagy szüknek és szürkének találta az otthont hol többi testvérel egyhanguságban töltte a napokat. Aztán vágyak ébredten benne föl, a miket teljesíteni az apa nem tudott. A kis kalitka ajtója nyitva volt s az aranyos kis madár kirepült. A nagy világ karjába fogadta s a szép leány viharos életet kezdett. Járt városról városra, a kávéházak füstös légkörében élte le ifju napjait s talán el is feledte az édes otthont: ha sokszor gondolt is rá. Sokszor eszembe jutott a szép Kornéli, arczáról a rózsák korán lehervadtak ... Ma egy távirat érkezett a rendőrséghez. Azt kéri benne a beszerce-bányai r. kapitányság, hogy tudassák az illetőkkel hogy Kornéli a hirtelen meghalt! A II dik ker. r. kapitányság adta tudtul a szomorú hirt. Az apja oda nyult a szívéhez aztán egyet sóhajtott ... Az a köny, a mi a szemében fakadt, az mutatja hogy szerette azt a kit most már örökre elvesztet. Végre utól érte e sohaj a korán elhalt ifju lelkét ... Vajjon mit mondhatott a találkozásnál.

— Debreczeni festő sikerei. Bosznay István, a főiskolai művész tehetségű rajztanára, kinek egy képét tavaly is megvette a kormány ismét több képet állított ki a téli tárlaton. A fővárosi lapok osztatlan elismeréssel emlékeznek meg e képekről, különösen tetszik a tárlat első számú termében kiállított »Esthatalat« című tájképe.

— Első ülés. Az ipartestület előljárósága ma délután 5 órakor a városháza tanácstermében Tóth Kálmán elnöklete alatt ülést tart.

— Elítelt párbajozók. A mult évek párbaj járványának négy áldozata előtt hirdették ki ma délelőtt a Curia ítéletét. Rédl Szigfried. Terey Tamás, ifj Ormódy Vilmos 8—8 napi és Löw József 5 napi államfogházra ítéltettek. A kis társaság jövő év február havára adott egymásnak találkozót a szegedi híres »Csillag« börtönbe. Jó mulatást.

— Nincs — bundás. Katonáéknál nevezetes nap deczember elseje. Nem azért mer

„Léhnung” osztás van, hisz ez megtörténik az oldal fegyverben szűkölködő c z i b i l i a k-nél is, hanem ezért, mert a bundás rugrúta ekkor lesz igazi katona. November hó utolsó napjáig tart a kiképezés, eddig az ujoncz csak bundás az öreg csontok előtt, de mikor aztán a b r i g a d é r o s ur előtt le teszik a p r i f u n g o t. Akkor már nem bundás a bundás. Akkor már v i r t i k l i katona, a ki éri már a mesterségét és a ki minden szolgálatra képes. Mert már nekik is inkább lehet kijárogatni egy kis kapuelőtti udvarlásra, a hol szüneten nem soká megy ujoncz számba.

— **Öngyilkosság.** Mint levelezőnk írja H-Nánásról ott T e l e k i Lajos fiatal paraszt subanez felakasztotta magát az istálló mestergerendájára. A fiu alig 16 éves volt s öngyilkosságának oka — „reménytelen szerelem.”

— **Egy derék korcsmáros.** Addig jár a korszó a kutra, míg eltörik, addig forgatja valaki a 32 levelű bibliát, míg elveszti minden pénzét. Így járt Donner Mátyás korcsmáros is. Kártyázgatót, folyton kártyázgatót, utoljára is úgy segített magán, hogy a sok kártya-adóságot némileg rendezze, egyszerűen összeszedte minden krajczárját a mi a háznál található volt, és magához véve felesége ékszerait, megszökött. A rendőrség most erőlyesen körözi a szökött férjet, kinek különösen a felesége szeretne a szemébe nézni. De ebből hamarosan aligha lesz valami.

— **Statisztika a közegészségügyről.** A közegészségügyre vonatkozó statisztikai adat gyűjtés tárgyában a központi statisztikai hivatalnak az 1897. évi XXXV. t. cz. 3. §-a értelmében szerkesztett s jó v á h a g y á s végett az országgyűlés elé terjesztett 1897. évi munkatervébe felvételvé az 1899. év elejétől fogva a közegészségügyi statisztikai adatok gyűjtése tárgyában az idézett törvényczikk alapján a belügyminiszter elrendelte, hogy az összes t ö r v é n y h a t ó s á g o k b a n a halottkének „Közegészségügyi törzskönyvet” vezessék, — melynek kiállításánál különös figyelemmel legyenek az uralkodó j á r v á n y o k á l t a l o k o z o t t h a l a l e s e t e k feltüntetetésénél, hogy így a statisztikából szerzendő tapasztalatok alapján lehessen megtenni czépszerűen a kellő óvintézkedéseket, A leirat tegnap érkezett meg Debreczen városához és Hajdúvármegye közönségéhez.

— **A világ vége.** Megint akadt egy ujság a melyik rendelkezésére bocsájtotta egy trilzgatot fantáziájú tudósnak a laphasábjait. A német tudós — ugyan milyen nemzetiségű is lehetne, annak a nézetének adott kifejezést, hogy az ő tudománya szerint 1899-ben a világ vége bekövetkezik.

Ez a hír, mely századunkban már háromszor is feltámadt, azon alapul, hogy 1899 november havában a föld ismét találkozni fog az apró égi testtek egész rajával, melyek körülbelül harminczhárom év és három hó alatt a föld pályáját metsző pályán keringenek a nap körül és a melyeknek a földdel való találkozását a ragyogóan szép hulló csillagok tanusítják.

Ilyen raj legutóbb 1866. november 13. ról 14. ikére virradó éjjel, 1-2 óra közt találkozott a földdel.

Hasonló találkozás történt 1833-ban, 1799-ben és a krónikáiról, főképp pedig a kínai feljegyzések alapján mintegy 100 eszten-

dőre lehet a találkozások idejét meglehetősen biztonsággal előre megállapítani.

A föld felületének azonban sohasem esett baja, az egész tünemény inkább nagyszámú tűzijátékhoz hasonlított.

A raj apró égi testei ugyanis igen gyorsan és teljesen felbomlanak a rendkívüli hő következtében, a mit l é g k ö r ü n k b e v a l ó b e h a t o l á s o k n a g y g y o r s a s á g a i d é z e l ő.

Veszély tehát már csak azért fordulhat elő.

De nem fordulhat elő azért sem, mert a mikor ez a raj a föld pályába ér, a föld már sok millió kilométernyi távolban van a találkozási ponttól.

Ha azonban a találkozás meg is történne, nines mitől félni, mert — mint már mondtuk — az égi testek állagában nincs semmi szilárd mag és ha valami bajt okozhatnának is, legfeljebb az történne meg, hogy itt ott felgyujtanának valamit, a mit a meteorokövek is megszoktak tenni.

Az ilyen eset távotról sem közelitené meg a viharok, forgó szelek pusztító hatását és így az embereknek éppenséggel nincs okuk, hogy 1899 november hava elé valami nagy félelemmel nézzenek.

— **A nőgyűlés választmányi ülése.** A debreczeni jótékony nőgyűlés tegnap délután 3 órakor választmányi ülést tartott az árvaház nagytermében, V e r e s s a é S z a t h m á r y Teréz elnöklésével. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után bemutatták az új választmányt, mely a következőképen lett egybeállítva: Ábrahám Lászlóné, Áron M.-né dr. Dalkányi Miklósné, Balázs Ödönné (uj), Bosznay Istvánné, Benyáts Emilné, Barothy Béláné (uj), Béressy Sámuelné, Brunner Edéné, Bészler Károlyné (uj), ifj. Csanak Józsefné, Csiky Lajosné, Fráter Erzsébet (uj), Füleky Pálné, Füst Glóriáné (uj), Geresi Kálmánné, Gölti Nándorné, Győrffy Józsefné, Hutiray Béláné (uj), Jablonczay K.-né, Joó Istvánné, Kolbenhayer Kálmánné (uj), Kaffka Róza (uj), Karay Sándorné (uj), Kaszanyiczky, Endréné, Komlóssy Arthurné, Komlóssy Dezsőné (uj), Konez Akosné (uj), dr. Kola Jánosné, Kölesey Sándorné (uj), dr. Legányi Gyuláné, Márk Pálné, Máyer Emilné, Mitrovics Gyuláné, (uj), Meskó Antalné (uj), Mózser Adolfné, Muraközy Róza, Naszády Istvánné, dr. Nagy Lajosné (uj), dr. Oláh Miklósné (uj), Orosz Endréné (uj), dr. Pallay Miklósné, Pünkösty Ferenczné (uj), Paksy Imréné, dr. Popper Alajosné, Péntes Sándorné (uj), Riesz Lipótné, Berger Mórné, Berger Jenő Rösler Richárdné, Szallár Ferenczné, Szabó Miklósné, Szathmáry Mihályné, V. Szabó Jánosné, Szücs Kálmánné, Sass Béláné, Stegmüller Sándorné, Szigemeth Károlyné, Sasztina Jenőné (uj), Takács Ferenczné, Tikos Istvánné, Tóth Béláné, Tüdős Jánosné (uj), Varga Ferenczné, Varga Károlyné, Vértessy Lajosné, Vecsey Imréné, Weszprémi Zoltánné (uj).

Az új választmányt S. Szabó József a nőgyűlés ügybuzgó titkára üdvözölte szép szavakban, élénk eszmeesere indult meg egy a tél folyamán rendezendő mulatság érdekében. A választmány elhatározta, hogy január hóban táncszal egybekötött kövacsorát rendez esetleg vacsora alatt tréfás dolgokat, mulattató apróságokat adat elő A teljes program egybeállítására t. hölgyek egy bizottságot választottak Végül szóba került a népkönyha is. V e r e s n é S z a t h m á r y Teréz, a nőgyűlés elnöke, rámutatva a mult t é l e n dolgozó népkönyháza és azon könyvekre, melyeket tavaly a nőgyűlés felszárított, azon óhajának ad kifejezést, vajha a télen is kikerülni a városi hatóság és a nagy közönség áldozatkészségével a népkönyhát felállítani. A választmány egy szívvél lélekkel hozzájárult az elnöklő indítványához és kimondta, hogy egész törekvésével rajtalesza népkönyha felállításán.

— **Elveszett Vuncsi.** Nem a japáni theátráz tulajdonosát, de egy kedves kis drapszinű, fekete orru mopszlit sirat bájos tulajdonosnője. Vuncsi nyakán egy nikkelláncz-czal szerdán nov. 23-án elveszett. A becsületes megtaláló a Szent-Anna utca 6 számú háznál át adhatja, hol illő jutalomban részesül! Vuucsi jöjj elő! Szépséges kis urad mindent megbocsát.

Színház.

M Ū S O R.

Cütörtökön, Decz. 1 én bérlet 50 szám. „B” Durand és Durand vigjáték.

Pénteken, Decz. 2 án bérlet 51 sz. „C” A Párisi rongyszédő. Dráma.

Szombaton, Decz. 3 bérlet 52. sz. „A” Oroszlán vadász.

Vasárnap, Decz. 4 én délután. V i r á g e s a t a : este 7 1/2 órakor, bérletszünetben: Mozzgó fényképek. Stein Bankó cinematografus közreműködésével.

Hamlet.

Tragédiát, igazi tragédiát láttunk tegnap este, olyat, mely mellett eltörlül száz meg száz jónak nevezett alkotás is. Schakospere szelleme vitt ragadt magával, élénk tárta a bünt a maga sötétségében, s magrendített tragikai igazságszolgáltatásával.

Ez az elragadtatás azonban tisztán a darabra vonatkozik, mert előadó művészeink tisztelet a kivételeknek nemis buzgalommal igyekeztek a közönséget álomból ébreszteni.

Komjáthy Hamletje éppenséggel nem sikerült. Halvány czipiája volt ez Salvini alakításának, melyet az igazgató ur két évvel ezelőtt megfigyelt. Fay Fára mint Ophelia, kezeitleges iskolai módorságra való jätérot vitt a színpadra. E s ő j o l o n t e H a m l e t t e l o y monoton, rossz volt, hogy önkéntelenül kezdtek magunktól, vajjon így készül F á y kisasszony dícsőségesek igérekző pályára. Efevesérel talentunit, ha ilyen szerepekre mint Ophélie nem fordít egy szikra gondot sem.

Igazi elismeréssel csupán Fenyéri Mórnak adózhatunk, ki a királyt alakította öntudatos művészi erővel, és nagy igazsággal. Odry mint Laertes különösen az utolsó felvonásban nyerte meg elismerésünket. Nem volt ez hibáktól ment alakítás, de a nemes törekvés és a jóakaratu figyelmeztetések megszívó lése nagyban emelte játékának értékét. Szépen, közvetlenül tükröztette vissza a legerősebb érzélem vihart is. — Örvendünk, hogy ily szépen halad.

T a n a y mint Haratio finom distingvál játékával tünt ki.

Játszott B a r t h a István is, (Színész királyt) bár ne játszott volna.

Az előadást különben csekély közönség nézte végig.

Vegyes hírek.

× **Fehér leányok a nőgerek közt.** Hamburgból mult vasárnap tizenhat piros-pozsgás német leány szállt egy nagy gőzörsre, hogy Németország délnyugat-afrikai gyarmataira menjen. A legfiatalbb tizenkilenc, a legidősebb huszonnyolcz éves. s az afrikai gyarmati kormányval szerződésük van, hogy mint szakácsnék, szobaleányok, eselédék szolgálják a gyarmatot és az ő urait. Reménytel dagadkebellet vitorláznak a messze tájakra, hat teljes ellátást kapnak ugyan, de erősen bíznak abban, hogy valamennyien férjhez mennek s az afrikai benszülött németek ő s a n a l e s z n e k.

× **Elvert lelkész.** Hogy mennyire elragadja némely gyermek szülőjét a vak szeretet, mutatja az a hallatlan eset, mely szombaton délután a lippai állami népiskolában történt. Mint levelezőnk írja, Eckert József lippai lisztkereskedő elment az iskolába, hogy Wünsche Gyula hitoktatótól magának elégtételt szerezzen, a fia megbüntetése miatt. Illedelmesen köszönve és magát bemutatva, felpozította a tanulóserge szemelátára a papot, ki magát védelmezve, a támadót visszalökte. Mire Eckert a káplánt megfogva, földhöz verte és különféle szidalmak között ütötte verte. A gyerekek „tolvaj” kiáltásokkal menekültek a teremről, hogy a tisztelendő urnak segítséget hozzanak, mikor azonban az iskolaigazgató Schaffer György megjelent, a garázdálkodó vendék már eltűnt. Az iskola gondnoksága megtette a lépéseket, hogy a támadó illő büntetésben részesüljön.

× **Statistika az asszonyokról.** A nőmunka-czipáció Amerikában már túl van az akadémikus fejtegetésen. Ott napról-napra mindenféle hivatásban több tért hódítanak meg maguknak az asszonyok és rövid idő alatt minden foglalkozásban hatalmas versenyfarsai lettek a férfiaknak. Ime a következő statistika mutatja az asszonyok munkáját. Amerikában 1870 ben mindössze egy mérnök nő volt, ma már 53 van: festőnő abban az időben 413 volt, ma nem kevesebb a számuk, mint 16000: írónő 156 volt ma 3161 van: az újságíróknak száma 35 ről 471 re emelkedett: orvosnő velt 517, ma 6881 a számuk: a paprők száma 67-ről 1522 re, a fogorvosnők száma 24 ről 417 re emelkedett.

Dreyfuss története.

december 1.

Bár nagyon megnyugtató hatást tett Freycinet hadügyminiszternek tegnapi beszéde, hogy nem lesz lehetséges, hogy a katonai bíróság a Picquart-ügyet tárgyalja, mielőtt a semmitőszék a Dreyfus-pör revíziója ügyében döntött, minthogy a semmitőszéknek jogában van a Picquart-ügyre vonatkozó iratokat elkérni: Monics szenátor ma mégis újra szóba hozta a szenátusban a Picquart-ügyet. Monics azt hangoztatta, hogy a szenátust csak úgy elkedvetlenítette a Picquart ellen való eljárás, mint a kamarát. A liberális szenátorok a rövid beszédnek minden egyes mondatát hatalmasan megtapsolták. Monics rámutatott azokra az általánosan következményekre, melyeket a Dreyfus-ügy erkölcsi és anyagi tekintetben az egész országban maga után vont. Hálával tartozunk — ugymond — annak az embernek, a ki az országot ebből a helyzetből kiszabadította, a régi hű republikánusnak, Brissonnak. (Zajos taps és helyeslés.) Azzal, hogy az ügyet a törvénykezés terére vitték, megnyugodott az ország közvéleménye; azonban a Dreyfus-pör revíziójával oly esemény állott be, a mely újabb táplálékot ad a mozgalomnak; Picquart-nak katonai törvényszék elé való állítása élénk kommentárokat szolgáltatókat s egészen úgy látszik, mintha a katonai igazságszolgáltatás síkra akarna szállni a polgári igazságszolgáltatás ellen. Ebből igen veszedelmes összetűzés származhatik s ez okból el kell használni a Picquart ellen való végtárgyalást. Mi történt, ha a semmitőszék Dreyfust fölmenti, Walsin-Esterházyt büntösnek mondja és a katonai törvényszék Picquart t. elítéli? Ennek csak az lehet a vége, hogy a semmitőszék kénytelen lesz a Picquart-ügyet is revideálni. De mi fog történni, ha a semmitőszék nem kéri el a katonai törvényszéktől a Picquart-ügyre vonatkozó iratokat?

Mit fog a kormány tenni, hogy az összetűzésnek elejét vegye? A szónok bővebb fölvilágosítást kér a miniszterelnöktől.

Dupuy miniszterelnök fölolvassa a kamarában tegnap tett nyilatkozatát és azután így folytatja: Lehet-e ennél világosabban és érthetőbben nyilatkozni? Mi is féljük azokat a bajokat, melyeket a Dreyfus-ügy az országra hozott. Most a bíróságok foglalkoznak az ügygel s ezek bizonyára meg is fogják oldani. A semmitőszék elkérheti és meg is fogja kapni a Picquart-ügyre vonatkozó iratokat s ezzel sokkal inkább elismerjük a legfőbb ítélőszék határtalan hatalmi jogát, semmint ha azt mondjuk, hogy ebben az esetben ezt, abban az esetben pedig azt fogjuk tenni és semmint, ha kommentárokat adnánk egy törvényhez, a mely minoen kommentármal jobban biztosítja és állapítja meg a legfőbb ítélőszéknek hatalmi jogát. (Helyeslés.)

A szenátus még a Picquarta vonatkozó interpelláció előtt Constansnak azt az indítványát tárgyalta, hogy a katonai pörökben töröljék el a titkos vizsgálatot.

Marcère módosító indítványt tesz, a melyben a titkos vizsgálat fenntartását kívánja olyan pörökben, a melyek az állam biztosságát érintik.

Constans ellenzi Marcère módosítványát és azt mondja, hogy az indítvány nem rejt magában semmiféle veszedelmet és semmiképpen sem érinti a folyamatban lévő ügyeket.

A szenátus erre Marcère módosítványát elvetette.

Általános iparviszonyok.

dec. 1.

Teljes csend van mindenütt, legfőképpen a szociálisztikus láma zavarija meg itt ott. E csend részben a nyugalom, részben a stagnálás tünete. Ipari téren kevés történik az országban, a fejlődés igen lassú s az iparosostály elszibbadtan adja meg magát a sorsnak és mindig hallgatagabbá válik.

Két vezérfont huzódik keresztül mégis meg-megnyilvánuló óhajai. két csucspontja látszik kimagasodni mozgalmainak, erről folyik legtöbb szó s ehhez fűződik legtöbb remény, e két téma: az önálló vámterület és az ipartörvény revíziója.

A állapotok lényeges változása, vagy az iparpolitika erélyesebb és merészebb kezdeményezése a lefolyt évben észlelhető nem volt s így rövidesen megismételhetjük legutóbbi jelentésünk e tárgyú észrevételeit.

Az általános iparviszonyokról képet rajzolni leghivatottabb tényező maga az iparos-ság szervezett egyeteme, mely folytonos forrongásában híven veti fel panaszait és óhajait s ha azokról a tülzás és némi hatásvadászat salakját lefölozzük. alatta az igazi lényeg-et bizony megismerjük.

A legutóbbi iparos kongresszusoknak valamint az ipartestületek gyűléseinek felterjesztéseiben körülbelül benn foglaltatik miudaz ami az iparos-ság nagy rétegeit, akár mint az ő saját érzéseikből fakadt kíváncsalom, akár mint beléjük szuggerált gondolat foglalkoztatta.

Sajnos, sok van azok körött, ami a gondolkodó ember előtt is a teljesíthetlenség színeben tűnik fel, de senki se akar sem újabb ájdatlanságot okozni, sem népszerűtlenséget sze-

rezni azzal is, hogy ezt megmondja, — sok van, ami még ki nem puhatolt s meg nem állapított bajoknak a helytelen diagnózisa, — de igen sok olyan is, amit helyes néven nevezzenek a panaszok s aminek orvoslását a méltányosság és jövőbelátás indokolta teszi.

Ami a nagyipart illeti, bizonyos sztag-nálást, vagy szebb elnevezéssel élve: megállapodottságot észlelhetünk újabb időben. Ritkulnak az ipari vállalkozások, a tőke tartózkodóbbá válik és a tőzsei spekulációknak alá nem vetett tulajdonképeni iparvállalatoktól, gyárok alapításától visszahuzódik, e téren inkább az idegeneknek adván át a teret.

Többféle magyarázatát lehet ennek adni. Nem a legérdekesebb azonban a mely a nagyipari vállalatokról azon hitet táplálja általánosságban, hogy azok immár a nemzetgazdasági súly tekintetében elérték tetőpontjukat, leszállóban vannak és a nemzeteknek eoymással folytatott egymástól elzárkózó közgazdasági rendszerében működésükkel mindkisebb területekre szorítóznak mindkisebb tökéket foglalkoztatnak. márcsak mesterkéltséggel egyezményekkel, hosszabbítják életképességüket s nyomukban kissebb körű iparosok fellendülésének fog kedvezni az idők járása...

A nemzetek harca az ipar terén mindig élesebb és élesebb lesz, igazi ellenségére minden érdek rával s néven is nevezi azt. Ma már a mi kézműiparunk is kezd jelszót változtatni s nem a gyáripar nevezi ellenségnek, hanem — igen helyesen — az idegen ipart.

A nagyipar a saját erejére támaszkodva számításra nyugvó alappal bír, panaszai és óhaja is kevesebb van mint egy kis iparnak. Állami adókedvezményeket és kedvező vasuti tarifákat keres, a nagy szállítási soknál igazságos elbánást s némi hazafiságot, hogy a magyar származású áruk élvezzék ez országban a honosság természetes előnyét.

Ezek a kívánságok épen nem túlzottak és nagyméltóságod részéről — a lehetőség szerint figyelmes elbánásban szoktak részeseülni.

A kézműipar panaszai már többféleképpen végig futunk az orsz. kongresszusok tárgyalásain, rendszerben emelkednek ki az iparos közönség közvéleményéből.

A kisiparosok általában külön vámterület hívei s Magyarország gazdasági különválását. Ausztriától — sorsunk jó fordultában a lefontosabb rugónak tartják. Ez a meggyőződésük a legutóbbi állampolitikai események által sokat erősödött s még az ezen óhajtól távolabb álló nagyipari körökben is jelentékeny hódítást tett.

Kívánják az adózás reformját, hogy az iparos alá van vetve a közvetett adók, illetékek ipardíjak, helypénzek, vámok egész tömegének, — a III. oszt. keresetli adók kivételénél a 10%-os adókulcsnál kissebb kulcsal illetessék.

Igazságtalannak tartják továbbá a segédek adóját vállukra nehezede felelősséget zattól szabadulni törekvésnek.

Az ipartörvény revíziója régi vágyát képezi a kisiparosoknak, főleg abból a szempontból, mert a képesítést szigorítani igyekeznek, hogy a sok kontár féliparostól szabaduljanak: az iparos osztály s z a k k e p z e t t s é g é n e k növelé-ére a testület-

ket szakv felavatni.

Ugya nálának kötelező sával.

Mélt hogy válas pesítésük s sék el s k tassék a r

Igen azon óhaja

ros tanonc iskelák kö tövé válják magasabb

tás pedig

Az i törvényhoz

tevékenység

a törvény

nagy érde

tényezője.

A kö

sülés. kü

litásainál,

nyosabb s

méltóság

üdvös inté

nalom es

telje-ülés

tiszta és

ellenőrzés

vényhatós

ügye igen

vezet alk

telére

Ha r

a háló

irányuló

foglaltuk

tálya egy

Sim

szikkadt

Puhán, h

gyors pn

vágygyl

földhöz.

látott a

moztak r

bökoltak

tag, duzz

ket szakkvizsgáló forumokká is] hajlandók felavatni.

Ugyancsak az iparos-osztály színvonalának egyöntetű emelésére céloznak a kötelező ipartestületek eszméjének pártolásával.

Méltányosnak tartanánk az iparosok, hogy választói joguk gyakorlásánál ipari képesítésük a minősítés egy fokának ismertségével s kisebb adócenzenus mellett biztosítsassék a részükre a választói jog.

Igen figyelmet érdemlő az iparosoknak azon óhaja hogy a szakoktatás terén az iparos tanonciskolák és a tulajdonképeni szakiskelák között kapcsolat létesítsék s lehetővé váljék minden iparosnak a szakképzés magasabb fokának elérése, az alsófoku tanítás pedig gyakorlatibb legyen.

Az iparososztály hitelügyét illetőleg a törvényhozás már megkezdette nagyfentosságu tevékenységét. most van éppen folyamatban a törvény reálizálása, melynek eredményeit nagy érdeklődéssel várja az iparügy minden tényezője.

A közszállításoknál a kisipar érvényesülése. különösen a katonai szükségletek szállításainál, egyike az iparos-osztály legméltányosabb s legeredmesebb kérelmeinek s Nagyméltóságod és bölcs elődei ezen a téren sok üdvös intézkedést tettek bár. de ez a kíváncsian csak igen lassu lépésekkel halad a teljesülés felé, mert sok leplezett érdek áll a tiszta és helyes intencziók utjában, Szigerubb ellenőrzés volna szükséges különösen a törvényhatóságoknál s általában a közszállítás ügye igen érdemes volna, hogy önálló szervezet alkottassék az ellenőrzés keresztülvitelére

Ha még a fegyveripar korlátozására s a házaló ipar visszaéléseinek megszüntetésére irányuló óhajokat ériatjuk. körülbelől összefoglaltuk mindazt, amiben a kisiparosok osztálya egyetért.

CSARNOK.

Két bicikli.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

Sima, kemény, egyenletes volt a kizikkadt szűk ut, akárcsak a makadám. — Puhán, halkan suhogva lapult meg rajta a gyors pneumatik, mintha csak szerelmes vágygyal simult, ölelkezett volna az anyaföldhöz. Jobbra és balra, a meddig csak el látott a szem, sárguló gabnatáblák hullámozta nagy tagokban. Az utszélen egyre bókoltak, hajlongtak a nehéz kalászkok, vastag, duzzadó fejüket hozzáverdesték a földhöz. Jó benn, a gáti dülönél Sebókné lezállt.

— Nyugodjunk kissé. Itt olyan szép. Csönd volt köröskörül, csak a szellőlibbenés, a hogy bélekapott a végtelen kalásztengerbe és végig hömpölygött fölötte, vert zizegő, tompa nést. Hallgattak. A fejük fölött, jó magasan két fecske keringett csicseregve. Nagy íveket rajzoltak mozdulatlan gyors szárnyukon, keringtek, forogtak, mindig kisebb kisebb lett a kör, hirtelen egymás fejé tartottak: szerelmeskedtek, csókolóztak.

— Nézze csak!
Elpirult az asszony.
— Menjen, szedjen inkább buzavirágot nekem. Milyen szép csomó van ott.

Elárult cseresnye fa állott a szántás végén, Deér hoztátámasztotta biciklijét, aztán gyorsan eltűnt a kalászkok között.

— Hopp, hopp!

— Merre van György?
— Itt itt, jöjjön csak hamar, nézze mit találtam itt.
— Mi az?
— Jöjjön csak gyorsan, különben elszalad.
— Megyek, megyek...

Hosszan hasított, mozgó görbe vonal jelezte merre tapos, egy ideig erősen zizent, aztán lassan elhalt a zaj. Csönd volt: az uton, a kalásztenger között, mely fölött megolvadt aranyzsinben öntötték szét ragyogó fényüket a júniusi nap sugárkévei. — Mosolygott a felhőtlen tiszta ég, nem halatszott semmi, csak annak a szerelmes fecsképárnak boldog csicseregése fűnn a magasban.

Bukdácsolva, döcögve jött előbbre Firtók Marezi bá, a vén uradalmi esz. Vala mit nehezen czipelt, esetlett-botlott néha egyet csupán a feje látszott ki az uból. Zsíros kalapja egy kissé csurgóra állott. Mikor egyet egyet zökkent, elkerítette amagy pusztiasan gyakran emlegette a fehér szakállas öreg, mennyi főajtón állót is. A „Vigyorgó“ csárda mellett, ott hol a dülöt öblös szájjal szaladt föl a magas töltésre. majdnem elütötte Sebók fiskalist, ki elmélyedve sétált az erdő felé.

— Megkövetem a nagyságos urat de bizony nem vöttem észre. — A szemei fátyolos tűzben égtek, meglátszott rajta, hogy nincs egészen tisztában a világ sorsával.

— Mit czipel kend Márton.

— Hát ez az istentelen két fura masinasinat. Ott letem a gáti dülő végén a cseresnyefa alatt A fezdái ölelkezve ott cizizáltak benn a buza között, boldog szerelmesek. fiatalok még. Baj, baj, ha az uraság megtudná valahogy, megkorholna érötte. De hát gondoltam. máncsak ehozom magammal, mert ki tudja ki nem vetődhetik arra, meg kedvet kapua elgelugirozni rajta. — Röggel beadom a röndbiztosnak, ott majd rá akadhat a gazdája.

Sebók fakult, szürke ábrázata duzzadni kövesedni kezdett. Bennülő színtelen szemei merevon kidüllettek a csontos mély üregekből Szabálytalanul, gyorsan lihegett, az izzadság nagy csöppekben ült ki homokára, idegesen remegő kézzel törülgette egyre, Lefogta pil láit, mintha a fény vakítaná. pedig már ott lesekkedett a háta mögött az esti szürkület. Erthetetlen szavakat mormolt, nyögött, fogait csikorgatta, csontos keze ökölbe szorult, aztán némán valami panaszló nazy fájdalommal bámult föl a tiszta égre, mint a aki akarná megfenyegetni. Egyszerre csak elfogta a fojtó, ziháló köhögés.

— Ejnye, ejnye rossz betegség ez nagyságos uram, én rajtam is erőt vesz gyakran.

— Rossz nagyon rossz, hanem már elmulott Egy kis bor elállítja egészen. Jöjjön Márton bácsi igyék kend is egy két pohárral.

— Köszönöm alázattal, de már öleg volt nekem mára.

— Csak ne szabadkozzék, egy pohárral még elbir; meg ha kérem is
Megindultak a csárda felé. A vén pásztor odatámasztotta a gépeket az ajtó mellé. Sebók a női gép kormányáról leakarta szakítani a kis ezüstcimer paizsát, a felesége neve volt ebbe vésvé. Nem tudta, erősen tartott. Az öreg ott benn már várt reá. — Kocczintottak.

Künn sötétedni kezdett. Márton bá kifáradtan a sok ivásól, tehetetlenül hajtotta fejét a zsíros asztalra és egyre azokat a boldog szerelmeseket emlegetve, egyszer csak horkolni kezdett.

Sebók ekkor szép loppal kisomfordált a füstös kocsmából. Egy éles kavicssal leszakította a kis ezüst czimert a női gépről, aztán megmarkolta mindkettőt és magával czipelte a csárda udvarára. Lassan, vigyázva csusztatta le a gépeket a trágyagödör köves oldalán. Egyet-egyet tocsant kissé, de nem látszott ki belőlük semmi, elnyelte a piszkos lé egészen. Aztán sietve indult meg befelé a városnak.

Deér Gyuri csak arra kíváncsi máig is, hova lett akkor az ő biciklijé?
(Vége.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése.

Debreczen, december 1.

Készáru 5 olesőbb

Okt. buza	9.70—9.71
Tav. buza	8.52—8.53
Tav. rozs	5.97—5.99
Tavaszi zab	4.87—4.88
Majusi tengeri 1899	—
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertésplacc. november 30. Magyar elsőrendű: Ftatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57 krajczárig Közép (p. kint 251—320 kg. sulyban) 57—57 1/2 kr. Könnyű (páronkint 250 kg. terjedő sulyban) 57 1/2—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 56 1/2—57 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 56—56 1/2 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 57—58 krajczárig

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárosarnokban ma megtartott sertésvásárok bejelentettek 9156 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertés 4323 darab magyar hizott sertést, összesen a 515 darabot. Az üzlet pang.

Básás i. 100 mm, 79 k. 9.10 forintot m. 8 m 77 k. 8.60 frton vegyes, 200 mm, 0 k. 74060 forintos vegyes. mind három hónapra

Pestvidéki, 300 mm, 80. k. 9.10 forinton sárga, 1.50 mm. 80 k. 9 forint 10 kron sárga, 100 mm, 80 k. 9.20 forinton 100 mm 79.3 k 9.20 frton, 100 mm. 80 k: 9.30 forinton, 100 mm, 79 k, 9.30 forinton, 200 mm, 80 k. 8.60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forint 50 kron sárga, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton, 200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 mm. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k, 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k, 8.90 forinton, 100 mm, 79 k: 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 mm, 78 k 8.90 forinton. 100 mm, 86.8 k. 8.90 forinton mind három hónapra.

Jegyzések: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajczáron, kivételesen 50 krajczáron, középminőségű sertés 46—47 krajczáron, könnyű sertés 41—43 krajczáron, fiatal sertés 36—39 krajczáron.

Felső-magyarországi, 100 mm, 79.3 k. 8 fornt 65 kron 100 mm, 81 k, 9.30 foton 100 mm, 80 k. 8.30 forinton, 200 mm. 79 k, 307 forinton; 100 mm, 79 k, 9,— forinton sárg, 100mm, 79 k, 9a sár forinto ga, 200 mm. 76 k. 8.50 forinton sárga, mind három hónapra. 15

Zab. 100 mm. 5.70 forinton, 100 mm, 5 forint 65 kron, 200 mm. 5 forint 52 kron 200 mm. 5.40 frton, 100 mm, 5.40 forinton mindkészeznz fizetés mellett.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7.25 forintos, raom hónapra.

Buza Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 krajczáron. 150 méterméza 80 k, 9 forint 15 krajczáron 300 mm. 79.5 k. 9.15 frton, 100 mm, 78 k: 9 15 forinton, 100 mm 77 k, 6.15 forinton, 100 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9 forint 15 krajczáron vegyes, 400 mm 79 k. 9.12 és fél krajczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8.90 forinton 500 mm. 76.5 k, 8.40 forinton, mind három hónapra.

Tájékoztató.

Az „Arany-bika“ kávéházban heten lént zeneestély van: hétfőn Récz Károly szerdán a Magyarok.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 5-6 ig.

A Fungória kávéházban minden szerdán szombaton és vasárnapokon Récz Károly és Magyarai tertvérek zenekara.

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
¾ órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Állapodás és visszamenet nélkül a város szimpóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végintezések a templomban történik, a temetőbe és vissza	2	1 40
A háztól egészen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktházhoz nap-esteti menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjeli	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mála után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, erdőgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gómsáncokhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldézés menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Kölső barom- és lövésértére oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai lakányszóhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	80	60
	40	

1401
1898v. k. sz.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V.IV.—6183.—1898. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debreczeni kölcsönsegélyző egyesület részére Dr. Kardos Samu és neje debreczeni lakosoktól 300 frt tőke, ennek esedékes kamatai és eddig összesen 10 frt 99 kr. perköltség erejéig 1898 évi nov. hó 11-én bíróság lefoglalt 715 forintra becsült butorok és egy zongorából álló ingóságok 1898. évi decz. hó 12-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és piac utcza 58. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi november hó 30-án.

Sugár Gyula.

bírói kiküldött.

Debreczen, 1898. nyomtatott Kutasz Kötöny nyomdájában.

MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JATSZIK

6 HUZÁS
UJSÁGIROK SORSJÁTÉKA
6 HUZÁS

FŐNYEREMÉNY

100.000

KORONA

F. R. T.

5 a 20.000
KORONASTETB.

ANYEREMÉNYTÁRGYAT
KIVANATRA 20-30 LEVONÁSSAL
KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁRA
RÓLJA A VÁLLALAT. 62339

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Közgazd. bank r. t.

és

Katz Jakab

dehány tőzsdéjében

Debreczen.

Neustein Fülöp
Cukrozott
hashajtó labdaccai

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacok.)

SZÉK SZOBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan doboz törvényileg bejegyzett védjegyükkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényezékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerára
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Baláss Ödön, Mihailovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerárában.

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a